

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

Caput centesimum nonum. Jesu regnum spirituale & aeternum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Dominus ; dando leges meas in mentem eorum , & in corde eorum super scribam eas ; & ero eis in Deum , & ipsi erunt mihi in populum ; & non docebit unusquisque proximum suum , & unusquisque fratrem suum , dicens , Cognosce Dominum , quoniam omnes scient me à minore usque ad majorem eorum , quia propitius ero iniquitatibus eorum , & peccatorum eorum jam non memorabor.

Ebr. 13. 20. Deus autem pacis , qui eduxit de mortuis Pastorem magnum ovium , in sanguine Testamenti aeterni , Dominum nostrum Jesum Christum.

Jac. 4. 8. Appropinquate Deo , & appropinquabit vobis : emundate manus , peccatores ; & purificate corda , duplices animo.

1. Petr. 2. 5. Et ipsi tanquam lapides vivi superedificamini , domus spiritualis , sacerdotium sanctum , offerre spirituales hostias , acceptabiles Deo , per Jesum Christum.

1. Joh. 3. 24. Et in hoc scimus quoniam manet in nobis , de Spiritu quem dedit nobis.

1. Joh. 4. 13. In hoc cognoscimus quoniam de Spiritu suo dedit nobis.

1. Joh. 5. 6. Et Spiritus est qui testificatur , quoniam Christus est veritas.

Jud. 19. 20. Hi sunt qui segregant semetipsos , animales , spiritum non habentes. Vos autem , Charissimi , superedificantes vosmetipsos sanctissima vestra fidei , in Spiritu sancto orantes , vosmetipsos in dilectione Dei servantes.

CAPUT CIX.

Jesu regnum spirituale & æternum.

PSALM. 2. 6. & seq. Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus , predicans preceptum ejus. Dominus dixit ad me , Filius meus es tu , ego hodie genui te : postula à me , & dabo tibi gentes hereditatem tuam , & possessionem tuam terminos terra. Reges eos in virga ferrea , & tanquam vas figuli confringes eos.

Psal. 44. 7. Sedes tua , Deus , in seculum seculi , virga directionis virga regni tui.

Psal. 71. 1. & seq. Deus , judicium tuum Regi da , & justitiam tuam filio Regis : judicare populum tuum in justitia , & pauperes tuos in judicio Judicabit pauperes populi , & salvos faciet filios pauperum , & humiliabit calamitatorum : & permanebit cum Sole , & ante Lunam , in generatione & generationem & dominabitur à mari usque ad mare , & à flumine usque ad terminos orbis terrarum Et adorabunt eum omnes reges terra , omnes gentes servient ei Et benedicentur in ipso omnes tribus terra , omnes gentes magnificabunt eum.

Psal. 109. 1. & seq. Dixit Dominus Domino meo , Sede à dextris meis , donec ponam

MATTH. 25. 31. & seq. Cum autem venerit Filius hominis in majestate sua , & omnes Angeli cum eo , tunc sedebit super sedem majestatis sue Tunc dicet Rex his qui à dextris ejuserunt , Venite , benedicti Patris mei.

Matth. 28. 18. Et accedens Jesus locutus est eis , dicens , Data est mihi omnis potestas in caelo & in terra.

Luc. 1. 32. 33. Hic erit magnus , & Filius Altissimi vocabitur , & dabit illi Dominus Deus sedem David Patris ejus , & regnabit in domo Jacob in aeternum : & regni ejus non erit finis.

Luc. 22. 29. 30. Et ego dispono vobis , sicut disposuit mihi Pater meus , regnum , ut edatis & bibatis super mensam meam in regno meo.

Joh. 14. 27. Pacem relinquo vobis , pacem meam do vobis , non quomodo mundus dat , ego do vobis.

Joh. 18. 36. Respondit Jesus , Regnum meum non est de hoc mundo : si ex hoc mundo esset regnum meum , ministri mei utique decertarent , ut non traderer Judais : nunc autem regnum

inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Virgam virtutis tue emittet Dominus ex Sion; dominare in medio inimicorum tuorum. Tecum principium in die virtutis tue, in splendoribus sanctorum; ex utero ante Luciferum genui te.

IIa. 9. 6, 7. Parvulus enim natus est nobis, & filius datus est nobis, & factus est principatus super humerum ejus, & vocabitur nomen ejus, Admirabilis, consiliarius, Deus fortis, pater futuri seculi, princeps pacis: multiplicabitur ejus imperium, & pacis non erit finis; super solium David & super regnum ejus sedebit, ut confirmet illud & corroboret in judicio & justitia, à modo & usque in sempiternum.

IIa. 11. 1, & seq. Et egredietur virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascendet, & requiescet super eum spiritus Domini, spiritus sapientia & intellectus, spiritus consilii & fortitudinis, spiritus scientia & pietatis, & replebit eum spiritus timoris Domini. Non secundum visionem oculorum judicabit, neque secundum auditum aurium arguet: sed judicabit in justitia pauperes, & arguet in aequitate pro mansuetis terre & percutiet terram virga oris sui, & spiritu labiorum suorum interficiet impium. Et erit justitia cingulum lumborum ejus, & fides cinctorium renium ejus. Habitat lupus cum agno, & pardus cum hædo accubabit; vitulus, & leo, & ovis simul morabuntur, & puer parvulus minabit eos. Vitulus & ursus pascentur; simul requiescent catuli eorum, & leo quasi bos comedet paleas: & delectabitur infans ab ubere super foramine aspidis, & in caverna reguli qui ab lactatus fuerit manum suam mittet.

Dan. 2. 44. In diebus autem regnorum illorum, suscitabit Deus cæli regnum quod in æternum non dissipabitur, & regnum ejus alteri populo non tradetur: comminuet autem & consumet universa regna hæc, & ipsum stabit in æternum.

Dan. 7. 13, 14. Aspiciebam ergo in visione noctis, & ecce cum nubibus cæli quasi Filius hominis veniebat, & usque ad Antiquum dierum pervenit, & in conspectu ejus obtulerunt eum. Et dedit ei potestatem, & honorem, & regnum: & omnes populi, tribus, & lingua ipsi servient: potestas ejus, potestas æterna quæ non auferetur, & regnum ejus quod non corrumpetur.

Osè. 1. 7. Et domui Juda miserebor, & salvabo eos in Domino Deo suo; & non salvabo eos in arcu, & gladio, & in bello, & in equis, & in equitibus.

Mich. 4. 7, 8. Regnabit Dominus super eos in monte Sion, ex hoc nunc & usque in æternum. Et in turris gregis, nebulosa filia Sion, usque ad te veniet; & veniet potestas prima, regnum filia Jerusalem.

Zach. 9. 9. Exulta satis, filia Sion; jubila, filia Jerusalem: ecce rex tuus veniet tibi ju-

meum non est hinc.

1. Cor. 15. 24, 25. Deinde finis, cum tradiderit regnum Deo & Patri, cum evacaverit omnem Principatum, & Potestatem, & Virtutem. Oportet autem illum regnare, donec ponat inimicos sub pedibus ejus.

Eph. 1. 19, & seq. Secundum operationem potentia virtutis ejus, quam operatus est in Christo, suscitans illum à mortuis, & constituens ad dexteram suam in caelestibus supra omnem Principatum, & Potestatem, & Virtutem, & Dominationem, & omne nomen quod nominatur, non solum in hoc seculo, sed etiam in futuro, & omnia subiecit sub pedibus ejus, & ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiam.

Eph. 5. 5. Hoc enim scitote, intelligentes quod omnis fornicator, aut immundus, aut avarus, quod est idolorum servitus, non habet hereditatem in regno Christi & Dei.

Phil. 2. 9, & seq. Propter quod & Deus exaltavit illum, & donavit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nomine Jesu omne genua flectatur, caelestium, terrestrium, & infernorum; & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris.

Col. 1. 12, 13. Gratias agentes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis Sanctissimum, in lumine; qui eripuit nos de potestate tenebrarum, & transfudit in regnum Filii dilectionis suæ.

2. Tim. 4. 1. Testificor coram Deo, & Jesu Christo, qui judicaturus est vivos & mortuos; per adventum ipsius, & regnum ejus.

Ebr. 1. 3, & seq. Qui cum sit splendor gloria, & figura substantia ejus, portansque omnia verbo virtutis suæ, purgationem peccatorum faciens sedet ad dexteram majestatis in excelsis. Ad Filium autem, Thronus tuus, Deus, in seculum seculi, virga aequitatis, virga regni tui. Dilexisti justitiam, & odisti iniquitatem; propterea unxit te, Deus, Deus tuus, oleo exultationis pre participibus tuis.

2. Petr. 1. 11. Sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus in æternum regnum Domini nostri & Salvatoris Jesu Christi.

Apoc. 3. 21. Qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno meo, sicut & ego vici, & sedi cum Patre meo in throno ejus.

Apoc. 11. 15. Et septimus Angelus tuba cecinit, & facta sunt voces magne in cælo, dicentes, Factum est regnum hujus mundi Domini nostri, & Christi ejus, & regnabit in secula seculorum. Amen.

Apoc. 12. 5, 10. Et peperit filium masculum, qui recturus erat omnes gentes in virga ferrea: & raptus est Filius ejus ad Deum, & ad thronum ejus. Et audivi vocem in cælo dicentem, Nunc facta est salus, & virtus, & regnum Dei nostri, & potestas Christi ejus.

Apoc. 14. 14. Et vidi, & ecce nubem candidam, & super nubem sedentem similem Filio homini,

stus & Salvator; ipse pauper & ascendens super asinam, & super pullum filium asina.

hominis, habentem in capite suo coronam auream.

Apoc. 17. 14. Hi cum Agno pugnabunt, & Agnus vincet illos, quoniam Dominus Dominorum est & Rex Regum.

Apoc. 19. 11, 12. Et vidi caelum apertum; & ecce equus albus, & qui sedebat super eum, vocabatur Fidelis & Verax, & cum iustitia iudicat & pugnat: oculi autem ejus sicut flamma ignis, & in capite ejus diademata multa.

I. **I**N Judæorum animis falsa hæc & perversa hæferat opinio, ut proxime à nobis dictum est, religionis suæ summam in externis quibusdam ceremoniarum & sacrificiorum ritibus esse positam; ex quorum observatione maxima pramiam, egregiumque pietatis fructum laturos se arbitrabantur. Cum sincera ac intima erga Deum pietate & amore tota contineretur religio, & ad universum hominum genus Lex illa ac Legis fructus pertineret, non ad eos solum qui ab Abrahamo, Isaac, & Jacobo ortus sui originem repetebant. Id agnoscebat Isaias, cum Israëliticæ totius gentis nomine apud Deum profiteretur, haudquaquam in Abrahamica illa stirpe, sed in uno Deo spes suas esse repositas. Tu enim, aiebat, pater noster, & Abraham nescivit nos, & Israël ignoravit nos; tu, Domine, pater noster, redemptor noster. Deus ipse homines, non ex natalibus, sed ex pietate spectare se, nec esse denuntiat. Dominus Deus vester, inquit Moyses, ipse est Deus Deorum, & Dominus dominantium, Deus magnus, & potens, & terribilis, qui personam non accipit, nec munera: facit iudicium pupillo & vidue, amat peregrinum, & dat ei victum atque vestitum. Ferebatur olim dictum illud tanquam à Mose per traditionem propagatum: *ὅτι ἔτι ἔτι οὐκ ἔστιν, ἔτι ἀρεσθία, ἀδὰ κερὴν κήνη*. Neque circumcisio est aliquid, neque præputium, sed nova creatura. Sic ipse Deus apud Isaiam: Et non dicat filius advene, qui adheret Domino, dicens, Separatione dividet me Dominus à populo suo. Filios advene qui adherent Domino, ut colant eum, & diligant nomen ejus, ut sint eis in servos, omnem custodientem sabbatum, ne polluat illud, & tenentem fœdus meum, adducam eos in montem sanctum meum, & letificabo eos in domo orationis meæ; holocausta eorum, & victima eorum placebunt mihi super altari meo, quia domus mea domus orationis vocabitur cunctis populis. Israëlitis, si Dei mandata spreverint, idem ac Gentibus minatur exitium. Sicut gentes, inquit Moyses, quas delevit Dominus in introitu tuo, ita & vos peribitis, si inobedientes fueritis voci Domini Dei vestri. Quod cum facturos prævidisset Deus, sacrificia eorum repudiavit, exhibendum vero sibi ab Ethnicis cultum probat apud Malachiam: Non est mihi voluntas in vobis, dicit Dominus exercituum, & munus non suscipiam de manu vestra: ab ortu enim solis usque ad occasum, magnum est nomen meum in gentibus. Alibi facturum se nova sponder, obliteratis prioribus, Arca Testamenti neglecta, exciso Templo, abrogato Aaronis sacerdotio, soluto prisco fœdere, novo idolo, nova condita Hierosolyma, novisque inductis colonis, Israëlitis rege, principe, sacrificio, & Arca carentibus. Frustra ergo Abrahamicam originem, sancita Deum inter & Abrahamum fœdera, & Dei promissa jactabant Israëlita, in iisque spem collocabant suam; quæ ea lege data erant, si Deum non externo cultu, sed vere & ex animo revererentur & diligerent. Non sum locutus, inquit Deus apud Jeremiam, cum patribus vestris, & non præcepi eis in die qua eduxi eos de terra Egypti, de verbo holocaustatum & victimarum; sed hoc verbum præcepi eis dicens, Audite vocem meam, & ero vobis Deus, & vos eritis mihi populus; & ambulate in omni via quam mandavi vobis, ut bene sit vobis. Et in Deuteronomio: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua. Eruntque verba hæc qua ego præcepi tibi hodie, in corde tuo. Et alio loco: Testes invoco hodie caelum & terram, quod posuerim in vobis vitam & mortem, benedictionem & maledictionem. Elige ergo vitam, ut & tu vivas & semen tuum, & diligas Dominum Deum tuum, atque obedias voci ejus, & illi adhereas, (ipse est enim vita tua, & longitudo dierum tuorum) ut habitet in terra, pro qua juravit Dominus patribus tuis, Abraham, Isaac, & Jacob, ut daret eam illis. Samuel quoque: Numquid vult Dominus holocausta & victimas, & non potius ut obediatur voci Domini? melior est enim obedientia quam victima, & auscultare magis quam offerre adipe arietum. Et David: Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: holocaustis non delectaberis. Sacrificium Deo, spiritus contribulatus: cor contritum & humiliatum, Deus, non despicies. Unde istud expressit Porphyrius libro secundo *ὅτι ἰσοχρὴς ἐμψύχων*, veritatis sibi conscius: *δοῦς δὲ αἰεὶν μὲν καὶ ἀρχὴν, ἡὺς καὶ ἀναρχὴς ἔστιν ἀναρχὴς*. Opti-

tradi.
verit.
vita.
et po.

ionem
est in
confi.
supra
Fin.
p. quad
tam in
ejus,
estam,
grater
u. avu.
et ha.

e. cal.
est. f.
e. gnu.
normis,
tau. f.

Patri,
canti.
vestite
liti. di.

est. f.
mir.
e. gnu.
or. glo.
ne. om.
corum
in. ex.
tant,
e. vit.
est. in.
tant,

misi.
egnum
isti.
ve. me.
est. f.

ha. ce.
la. di.
di. Do.
abit in

Calam,
na. ser.
est. ad
in. car.
virtus,
Christi

in. cat.
o. Fili.
misi.

- ma enim & Diis acceptissima libatio est, mens pura, & animus affectibus vacuus. In præcedente Psalmo sic Deus inducitur loquens: *Non in sacrificiis tuis arguam te; holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper Numquid manducabo carnes taurorum, aut sanguinem hircorum potabo? Immola Deo sacrificium laudis, & redde Altissimo vota tua.* Et apud Oseam: *Misericordiam volui, & non sacrificium; & scientiam Dei plusquam holocausta.* In memoriam ista me revocant celeberrimi oraculi, à Jove Ammone Atheniensibus editi, à Platone vero literis consignati, cum quaerent quamobrem sua gens, magnificentissimis sacrificiis Deos placare solita, à Lacedæmoniis, circa Deorum cultum perparcis & fœcordibus, tam sæpe vincerentur. Respondit Ammon malle se Lacedæmoniorum ἐὶψηλάτῃ, sinceras videlicet & pias preces, quam omnia Græcorum sacrificia. Jam tum nempe permanerat ad Ammonios doctrina hæc, in sacris Ebræorum libris frequenter tradita. Luculenta Davidis Kimchii, egregie inter suos Magistri, sententia reliquis ipsius congruenter documento esse potest, quo pertinerent instituta à Mose sacrificiorum institutionem, quam ad cordis contundendam duritiem, & per exustionem adipis nos moneri de refecandis corporis voluptatibus & animi cupiditatibus elidendis. Acceptissimam esse Deo circumcissionem cordis declarat Jeremias: *Circumcidimini Domino, & auferite præputia cordium vestrorum, viri Juda, & habitatores Jerusalem.* Circumcissione cordis cupiditatum refectio signatur, quam cum negligerent Israëlita, cervicosa gens & refractaria, contumaciam hanc cum eis exposulat Deus alio apud Jeremiam loco: *Sed in hoc gloriatur qui gloriatur, scire & nosse me, quia ego sum Dominus, qui facio misericordiam, & iudicium, & iustitiam in terra; hæc enim placent mihi, ait Dominus. Ecce dies veniunt, dicit Dominus, & visitabo super omnem qui circumcisum habet præputium, super Ægyptum, & super Juda, & super Edom, & super filios Ammon, & super omnes qui attonsi sunt, in comam, habitantes in deserto: quia omnes gentes habent præputium, omnis autem Israël incircumcisus est corde.* Nullam se circumcissionis huius corporis rationem habiturum, & in Israëlita corpore circumcisos, corde incircumcisos animadversurum denuntiat. Quin & sanctæ illius & πρὸς γενεῆς circumcissionis ministrum fore Deum ipsum pollicetur Moses in Deuteronomio: *Circumcidet Dominus Deus tuus cor tuum, & cor seminis tui, ut diligas Dominum Deum tuum in toto corde tuo, & in tota anima tua, ut possis vivere.* Detractis enim variis cupiditatibus, purgatus animus ad amorem Dei se converteret. *sed hoc erit pactum, inquit Dominus apud Jeremiam, quod feriam cum domo Israël post dies illos, dicit Dominus; dabo legem meam in visceribus eorum, & in corde eorum scribam eam; & ero eis in Deum, & ipsi erunt mihi in populum.* Quorsum vero isthæc: nempe ut appareat totum ceremoniarum Judaicarum apparatus solidam animi pietatem respexisse, ac veterem Legem verè fuisse spirituales. Quod cum parum perspexissent Israëlita, Israëlitarumque omnium peritissimi, uti sibi quidem videbantur, & acutissimi Pharisei, miserabiliter lapsi sunt. Itaque gravissime eos increpabat Christus Jesus: *Bene prophetavit Isaïa de vobis hypocritis, sicut scriptum est, Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est à me; in vanum autem me colunt, docentes doctrinas & præcepta hominum: relinquentes enim mandatum, tenetis traditionem hominum, baptismana urceorum & calicum, & alia similia his facitis multa.* Isaïa verbis ipsos coarguit, unde agnoscas eundem fuisse præcorum & recentiorum Judæorum errorem, eandem quoque Isaïa ac Christi Jesu doctrinam; & legem utramque, veterem & novam, verè spirituales fuisse. *Finis præcepti, inquit Paulus in priore ad Timotheum, est charitas de corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta; à quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vaniloquium, volentes esse Legis doctores, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant. Scimus autem quia bona est Lex, si quis ea legitime utatur; sciens hoc, quia Lex iusto non est posita, sed iniustis.* Nobilitate quoque generis feroces Judæos, & Abrahamo patre superbientes sic Johannes castigabat: *Ne velitis dicere intra vos, Patrem habemus Abraham; dico enim vobis, quoniam potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ.* Alibi vero filium Abrahami esse docet Jesum, qui Abrahami pietatem ac virtutem factis in se expresserit; proborum hominum patrem esse Deum; flagitiosos ac scelestos, quales ipsi erant, Diabolo patre esse prognatos. Cum ergo Judæorum animis inolitum errorem eximere volens Christus, eos commonefaceret, non in Mosaicæ legis cortice hærendum esse, sed ad interiora penetrandum, quibus animi ad pietatem colendam, Deumque amandum informantur, eundem hunc Legi utriusque propositum fuisse finem perspicuum est, quo nempe emendatis hominum moribus, salubri doctrina mentibus imbutis, & in obsequium suum neraret: & spirituali suæ legi obsecutos, regni sui spiritualis faceret participes.